

Slog ali stil pisanja

A. Zvočni slog - posebna slišna raba glasov ali njihovih skupin:

1. Merjenje glasov v verzih: ritem ali metrum ali stopica:

Je najmanjša možna skupina dolgih(-) in kratkih zlogov(U)

Najpomembnejši so : trohej(- U), jamb(U -), daktil(- U U), amfibrah(U - U), anapest(U U -), kretikus(- U -), spondej(- -)

2. Ponavljanje posameznih podobnih ali enakih glasov oziroma skupin glasov(glasovne figure):

- ALITERACIJA – je ponavljanje dveh ali več soglasnikov ali soglasniških skupin v besedah-soglasniški stik(kaktussssss, vidiššššššš)
- ASONANCA – je ujemanje dveh ali več samoglasnikov v zaporednih besedah- samoglasniški stik
- RIMA – je slogovna figura, kjer se ujemajo zvočno enaki samoglasniki in soglasniki od naglašene samoglasnika dalje, zvočno ujemanje-zvočni stik. Rima je lahko moška ali ženska. Lahko so zaporedne(aabb), prestopne(abab), oklepajoče(abba), verižne(ababab).
- ONOMATOPIJA ALI PODOBNOGLASJE – je posnemanje naravnih glasov, zvokov, da bi dosegli zvočni vtis(mu, mu)

3. Ponavljanje besed ali njihovih skupin(besedne figure z zvočnim in pomenskim učinkom):

- MNOGOVEZJE, BREZVEZJE
- PONAVLJANJE ALI LITERACIJA – je vrsta slogovne figure, ki ponavlja iste besede, besedne zveze, povedi ali verze:

- **PODVOJITEV**
- **ANAFORA**- pomeni ponavljanje iste besede ali iste besedne skupine na začetku dveh zaporednih stavkov ali verzov
- **EPIFORA**- je nasprotno, ponovitev na koncu zaporednih stavkov ali verzov
- **EPANALEPSIS**- je podvojitev na začetku in koncu verzov ali stavkov
- **ANADIPLOZA**- je ponavljanje besed na koncu prvega in začetku drugega stavka ali verza
- **REFREN ALI PRIPEV**- je ponavljanje besed ali stavkov na koncu verza ali kitice
- **PARALELIZEM ČLENOV ALI VZPOREDJE ČLENOV**

B. Besedni slog – posebna, opazna raba besednih pomenov:

1. Na poseben način izbrane besede iz kake nenavadne opazne jezikovne zvrsti:

- **ARHAIZMI** – zastareli, starinski izrazi
- **DIALEKTIZMI** – narečni elementi v knjižnem jeziku
- **POMANJŠEVALNICE**
- **SLABŠALNI IZRAZI** – grdi okrasni pridevniki
- **FRAZEMI** – fraze, reki

Na poseben način pomensko spremenjene besede:

- **METAFORA ALI PRENOS** - je pogosta besedna figura za katero je značilno poimenovanje določenega pojavnega z izrazom, ki označuje v navadni rabi kak drug podoben pojav:
 - **POOSEBITEV ALI PERSONIFIKACIJA**- je vrsta slogovne figure, ki prikazuje živali, stvari, pojave s človeškimi lastnostmi
 - **PRIMERA ALI KOMPARACIJA (PRISPODOBA)**- je vrsta slogovne figure, s katero v ustaljeni obliki izražena podobnost kake stvari z drugo stvarjo ali zaradi kake skupne lastnosti
 - **OKRASNI PRIDEVEK**- je beseda (pridevnik), ki slikovito, nazorno, s prenesenim pomenom opiše samostalnik, pridevniška metafora
 - **PODOBA**
 - **SIMBOL**- je predmet, lik, črka, kratica, ki izraža, predstavlja ali označuje določene stvari, pojme, znake, znamenja
 - **METONIMIJA**- nastane kadar kako besedo zamenjamo za drugo

C. Skladenjski slog – posebna, opazna oblikovnost besednih zvez, stavkov, povedi

Govorniške figure(stavčne)

- INVERZIJA- obrnjen besedni red
- IZPUST
- ZAMOLK
- PRETIRAVANJE
- RETORIČNO VPRAŠANJE- je vprašanje brez odgovora oziroma na vprašanje ne pričakujemo odgovora
- STOPNJEVANJE ALI GRADACIJA- je besedno sredstvo, ki stopnjuje učinek povedanega z navajanjem pomensko močnejših besed
- VZKLIK
- NAGOVOR ALI APOSTROFA- je beseda ali poved, s katero oseba ogovori prisotne osebe. Kratka pozdravna beseda, stavek s katero se začne pesem

D. Besedilni slog- posebno opazno oblikovanje besedila ali njegovih delov, večjih od povedi

Slogovni postopki(literarne prvine)

- PRIPOVEDOVANJE
- IZPOVEDOVANJE
- RAZLAGANJE
- UTEMELJEVANJE
- DVOGOVOR
- OPISOVANJE